

“Bu siyasət İrəvanı fəlakətli nəticələrə gətirib çıxara bilər”

КТО ХОТЬ РАЗ БЫВАЛ В АЗЕРБАЙДЖАНЕ, НЕ ПОЙДЕТ НА ПОВОДУ АРМЯНСКОЙ ПРОПАГАНДЫ

İrina Tsukerman: “Bu danışıqların İrəvanın və ya erməni lobbisi tərəfindən sabotaj edilməsinə imkan vermək ən azı ABŞ-ın maraqlarına uyğundur”

ABŞ açıq şəkildə bəyan etməkdə davam edir ki, o, fəal şəkildə Azərbaycan və Ermənistanı diplomatiya yolu ilə sülh sazişlərinə yaxınlaşdırmağa çalışır. Amma eyni zamanda Azərbaycana qarşı ərazi iddialarını əks etdirən Ermənistan konstitusiyasına dəyişikliklər edilməsi üçün İrəvana heç bir təzyiq göstərmirlər, baxmayaraq ki, sülh müqaviləsinin bağlanması üçün bu mühüm şərt Bakıda dəfələrlə bəyan edilib. Seçkilərdə erməni diasporundan səs almaq üçün ABŞ-ın Ermənistanla vaxtaşırı yaxınlıq etməsi hamıyla məlum faktır, lakin indi Vaşinqtonun himayəsindən ruhlanan İrəvan Bakının səbrini ciddi şəkildə sınaıyır və bundan çox şey itirə bilər.

Bu hiyləgər piruetlər Ermənistanda nəyə gətirib çıxara bilər? Vaşinqtonun Azərbaycanla

müqaviləsinə qarşıdır. Ona görə də Vaşinqton hesab edirsə ki, Yerevan və Baydenin seçkilərdə səsini qazanmaq istəyən Amerika erməniləri Ağ Ev administrasiyası ilə eyni nəticəni istəyirlər, deməli, onlar ciddi siyasi yanlış hesablama aparırlar. Qeyd etmək lazımdır ki, İrəvan indiki mərhələdə ABŞ-da seçkiqabağı təzyiqlərə görə deyil, Vaşinqtonun vahid anti-Rusiya cəbhəsi yaratmağa üstünlük verdiyinə

görə maksimum üstünlük əldə etməyə çalışır. Əslində, İrəvan Moskva ilə mübahisədən sonra Qərbdən aldığı diqqətdən istifadə edir, eyni zamanda müxtəlif güzəştlərə də qarşı olan narahat daxili müxalifəti sakitləşdirməyə çalışır, eyni zamanda havadarlıq edən erməni lobbisini sakitləşdirməyə çalışır. Bu baxımdan İrəvan açıq-aşkar İran danışıqları üslubunu mənimsəyib- guya nəyəsə razılaşırsın, sonra razılaşmanın bəndlərinə məhəl qoymur və yenidən ifrat tələblər irəli sürür.

Bu danışıqların İrəvanın oyunları və ya erməni lobbisinin ekstremizmi tərəfindən sabotaj edilməsinə imkan vermək ən azı Ağ Evin maraqlarına uyğundur, çünki bu halda Vaşinqton bir-iki dəfə (İrəvan və seçkilər) uduzmayacaq,

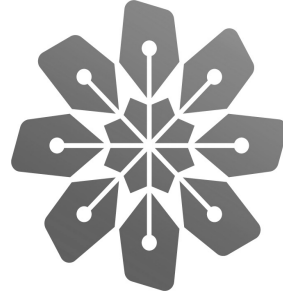
ATƏT-in Minsk Qrupunu çox dəqiq səciyyələndirərək onun fəaliyyətinin sülhü yaxınlaşdırdığı-

İshxan Verdyan: “İrəvanın əsas səhvi Ermənistanın sülh müqaviləsinə imzalamazdan əvvəl yeni konstitusiyaya qəbul etməkdən imtina etməsidir”

nı, əksinə, onu daha da uzaqlaşdırdığını bəyan etmişdi.

“Amerika Birləşmiş Ştatları, Fransa və Rusiya Federasiyası birlikdə Minsk qrupunun həmsədrləri olduğu üçün mən onların Cənubi Qafqazdakı siyasətini bu təşkilatdan təcrid olunmuş şəkildə qiymətləndirməkdən imtina edirəm. Minsk Qrupu çərçivəsində ABŞ şübhəsiz ki, öz maraqlarını irəli sürürdü və bu maraqların bir zərrə qədər dəyişdiyini düşünməyə əsas yoxdur. Fransanın siyasi liderlərinin qəzəbləri, ABŞ-ın lobbisi təşkilatlarının hesabatları və

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə “Azərbaycan Respublikasının dünya birliyinə inteqrasiyası, region ölkələri və digər dövlətlərlə, beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığının inkişaf etdirilməsi” istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

Qafqazla bağlı çox bərabər siyasət aparır, ona görə də ermənilərin kime səs verməsindən asılı olmayaraq, global miqyasda bu, heç bir şəkildə bu ölkənin maraqlarına toxunmayacaq, bu ölkənin istəblişməntini ABŞ-ın maraqlarını təşviq etməkdən imtina etməyə məcbur etmir”- deyər ekspert vurğulayıb.

Ermənistan gəlincə, o, bir daha baş nazir Nikol Paşinyanın sözlərinə istinad etmək istədi, xüsusən də əvvəllər bəzi addımlar atdığına görə təəssüflənir.

“Bu cür bəyanatları Ermənistan rəhbərliyinin tez-tez səhvlərə yol verdiyini göstərir və bir Ermənistan vətəndaşı kimi bunu etiraf etmək mənə ağrı verir. Həqiqətən də dəhşətli səhvlər var idi, məsələn, Nikol Paşinyanın 2019-cu ildə Qarabağın Ermənistanın mülkiyyətində olması və ya 2021-ci ilin yazında İrəvanda “Artsax və Ermənistan təhlükəsizlik şurasının birgə iclasının” keçirilməsi ilə bağlı bəyanatı və ya ER Təhlükəsizlik Şurasının

Nazirliyinin davranışını növbəti səhv hesab edirəm.

Digər səhv Ermənistanın sülh müqaviləsinə imzalamazdan əvvəl yeni konstitusiyaya qəbul etməkdən imtina etməsidir. Və burada məsələ ümumiyyətlə Azərbaycan tərəfinin ilk şərtlərində deyil, Ermənistanın özünün qanunvericiliyindədir. Axı Azərbaycanla bağlanmış sülh müqaviləsi Ermənistanın hazırkı Konstitusiyasına ziddir və həmin Konstitusiyanın 116-cı maddəsinə əsasən, “Beynəlxalq müqavilə Konstitusiyaya zidd olduqda ratifikasiya edilə bilməz”. Nəticədə baş nazir Paşinyan sülh müqaviləsi imzalasa belə, Ermənistan Konstitusiyası Məhkəməsi onu Konstitusiyaya pozduğu üçün ləğv edəcək. Onda məlum olacaq ki, həm Ermənistan, həm də Azərbaycan boş bir kağıza imza atıblar və bu, İrəvan üçün fəlakətli nəticələrə gətirib çıxara bilər. Amma Ermənistan rəhbərliyi bu mühüm nüansı görmür və bu, haki-

Ermənistan arasında sülhə marağının artmasına nə səbəb oldu? Əcnəbi eksperlər bu suallarla bağlı “Caliber” analitik mərkəzinə danışdı. Şərhləri oxucularımıza təqdim edirik.

Amerikalı analitik, geosiyasət və təhlükəsizlik sahəsində ekspert, “The Washington Outsider” jurnalının baş redaktoru İrina Tsukermanın fikrincə, Bakı ilə İrəvan arasında sülh sazişinin bağlanmasını ləngitmək ABŞ-ın maraqlarına uyğun deyil. Onun sözlərinə görə, Bayden administrasiyasının xarici siyasətdəki ümumi vəziyyətin fonunda noyabraq qədər bir növ diplomatik nailiyyətə ehtiyacı var.

“Amma fakt budur ki, ABŞ-dakı erməni lobbisi ümumiyyətlə sülh

diplomatik müstəvidə olduğu kimi Bakı ilə yenidən bərabərhüquqlu dialoq qurmağa çalışarkən və enerji sektorunda qarşılıqlı fəaliyyət üçün olan mövzularda uduzacaq. İqtisadiyyat və enerjinin seçki spektrinin zirvəsində olduğu bir vaxtda Vaşinqton ehtiyatlı və həssas addım atmalı və ola bilsin ki, öz təsir rıçaqlarından istifadə edərək yerli erməni lobbisinin guya erməni maraqları ilə bağlı narahatlığını blef adlandırılmalıdır. Burada Vaşinqtonu mümkün qədər erməni oyunlarına və maraqlarına cəlb etmək cəhdi ilə strategiyadan istifadə olunur, amma əslində bunlar tamamilə lazımsızdır və ABŞ üçün zərərli”,- İ.Tsukerman bildirib.

Erməni bloqqer, fəal və ictimai xadim İshxan Verdyanın fikrincə, vaxtilə Azərbaycan prezidenti

Rusiya Federasiyasının nəzarətində olan Ermənistandakı daxili siyasi xadimlərin demarşları heç bir şübhə yeri qoymur ki, ATƏT-in Minsk Qrupu Azərbaycan və Ermənistan arasında sülhün bərqərar olması istiqamətində fəaliyyətini davam etdirir. Əgər iddialı bəyanatlara fikir verməsəniz, əməli fəaliyyətə nəzər salsanız, o zaman deyə bilərik ki, Minsk Qrupunun həmsədrləri öz siyasətini prezident Əliyevin göstərdiyi istiqamətdə davam etdirirlər.

Mən ABŞ-ın fəaliyyətinə bu prizmadan baxmağa meylliyəm və heç də oradakı tərəflərin erməni millətindən olan bir neçə yüz min seçicinin səsini qazanmaq istəyi ilə deyil. Birləşmiş Ştatlar istər demokratik, istərsə də respublika idarəçiliyi altında, Cənubi

rəhbəri Armen Qriqoryanın 2021-ci ildə “biz Qarabağa çağırışçıları yox, yalnız müzdlüləri göndəririk” və ya prezident Əliyevin təklif etdiyi sülh nizamlaşmasının 5 bəndinə özlərinin 6-cı bəndinə əlavə edilməsi, hansı ki, bu sonradan hazırlanmalı idi, tələsik tərk edildi- çoxlu səhvlər var və onlar yalnız bir şeydən danışirlər - baş nazir Paşinyan administrasiyasının xarici siyasət məsələlərində səriştsizliyi. Bunda, çox güman ki, Nikol Paşinyana görə, “özləri dənizdən-dənizə Ermənistan ideyalarının daşıyıcısı olan” Ermənistan liderlərinin mentaliteti rol oynayır və onların komandasındakı bir çoxları hələ də belədir. Köhnə səhvlərin düzəldilməsi yaxşıdır, amma yenilərinin edilməsi pisdir- mən Ermənistan Xarici İşlər

miyyətin başqa bir qüsurlu ortaya qoyur- onlar nəinki xarici siyasəti başa düşürlər, həm də öz qanunvericiliklərini başa düşməkdə problem yaşayırlar,- deyər İ.Verdyan ziddiyyətləri açıqlayıb.

Onun fikrincə, Ermənistanda irəliyə doğru addımları hesablaşmağı bilməyən və əvvəllər buraxdığı səhvlərdən yox, yalnız öz səhvlərindən dərs alan hökumət var.

“Lakin Ermənistanda istənilən başqa hakimiyyət revanşizm, müharibə və qan tökülməsi demək olacaq və mən bir Ermənistan vətəndaşı kimi Nikol Paşinyan hökumətinin öz səhvlərinin ağırlığı altında çökməyəcəyinə ümid edirəm. Və onlar uzun müddət səhv etməkdə davam edəcək”, - deyər İ.Verdyan yekunlaşdırıb.

Elçin Bayramlı